

допомоги потерпілим від злочинів; встановлення обсягів відповідного бюджетного фінансування для реалізації програм соціальної реабілітації жертв злочинів.

Список використаної літератури:

1. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розгляду: статистична інформація 2017 рік // Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>
2. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою: резолюція 40/34 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1985 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/power.shtml
3. Юрченко О.Ю. Проблеми захисту жертв злочинів у Європейських країнах та США / О.Ю. Юрченко // Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». № 3-2. – 2013. – С. 334. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/5219/1/Yurchenko_332_335.pdf

ГОЛОВЧУК В. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
кандидат юридичних наук

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛАТЕНТНОСТІ ЗАВІДОМО НЕЗАКОННИХ ЗАТРИМАННЯ, ПРИВОДУ, ДОМАШНЬОГО АРЕШТУ АБО ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

В міжнародних правових актах (ст. 3 Загальної декларації прав людини [1], частини 1, 3 та 4 ст. 9 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права [2], частини 1, 3 та 4 ст. 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [3]) та національному законодавстві (частини 2 та 3 ст. 29 Конституції України [4], частини 1, 2 та 4 ст. 12, ч. 4 ст. 204 Кримінального процесуального кодексу України [5]) закріплені гарантії реалізації прав на свободу та особисту недоторканість, недопущення незаконного затримання, арешту чи тримання під вартою.

Одночасно з іншими правовими механізмами, приписи Кримінального кодексу України [6] (ст. 371 (Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою)) не можуть забезпечити належну кримінально-правову охорону прав на свободу та особисту недоторканість, недопущення незаконного затримання, арешту чи тримання під вартою.

З аналізу статистичних даних, викладених у Єдиному звіті про кримінальні правопорушення [7], за період з 2013 по 2016 роки, в структурі злочинів проти правосуддя завідомо незаконні затримання, привід, арешт або тримання під вартою, навіть не складали 1 % від загальної кількості вказаних злочинів. Так, за ст. 371 Кримінального кодексу України в 2013 році зареєстровано 35 кримінальних проваджень при загальній кількості проваджень по злочинах проти правосуддя – 563 560, в 2014 році – 27 (529 139), в 2015 році – 54 (565 182), в 2016 році – 60 (592 604).

Водночас така невелика частка офіційно облікованих завідомо незаконних затримань, приводів, домашніх арештів або тримання під вартою в статистиці злочинів проти правосуддя та невелика кількість реєстрації кримінальних проваджень за ст. 371 Кримінального кодексу України, пов'язана з високим ступенем латентності даного злочину. Майже в усіх випадках розглядуваний злочин виявляється в наслідок повідомлення потерпілих чи їх близьких про вчинення протиправних дій з боку працівників правоохоронних органів. Проте, значна частина розглядуваних злочинів залишається не виявленою в зв'язку з неповідомленням потерпілих про кримінальні правопорушення через небажання марнувати час, юридичну необізнаність, страх переслідування з боку працівників правоохоронних органів.

Не оминає увагою і діяльність органів досудового розслідування щодо проведення досудового слідства по вказаній категорії кримінальних проваджень. Так, в період з 2013 по 2016 роки до суду направлено лише четверту частину проваджень з обвинувальними актами щодо осіб винних у вчиненні злочинів: 2013 рік – 10 кримінальних проваджень, 2014 рік – 4; 2015 рік – 7; 2016 рік – 13. Якщо ж брати кількість закритих кримінальних проваджень то їх кількість в 2013 році складала 106, в 2014 році – 41; в 2015 році – 68; в 2016 році – 67. У даному випадку кількість закритих кримінальних проваджень, в тому числі тих які перебували у залишку до 2013 року, навіть перевищує кількість проваджень зареєстрованих у поточних роках. В зв'язку з цим є необхідним посилення процесуальними керівниками контролю за законністю досудового розслідування кримінальних проваджень органами досудового слідства та недопущення необґрунтованого закриття кримінальних проваджень по вказаній категорії злочинів.

Одночасно, для викриття та запобігання подібним злочинним проявам необхідно систематично висвітлювати в засобах масової інформації випадки притягнення до кримінальної відповідальності за завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Вказаний захід зміцнить уявлення пересічних громадян у невідворотності покарання, подолає страх та інертність потерпілих, свідків щодо звернення з відповідним повідомленням про вчинення кримінальних правопорушень.

Є також необхідним доведення до відому слідчих, прокурорів, уповноважених службових осіб, працівників правоохоронних органів, уповноважених службових осіб місць ув'язнення, суддів, обговорення на нарадах випадків притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності за завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Подібні заходи мають стримувати вказаних посадових осіб від вчинення розглядуваних злочинних дій.

Список використаної літератури:

1. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. — 15.12.2008. — № 93. — Ст. 3103.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята 04.11.1950 // Офіційний вісник України. — 16.04.1998. — № 13, № 32. — 23.08.2006.
4. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // ВВР України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. // Офіційний вісник України. — 2012. — № 37. — Ст. 1370.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. // Офіційний вісник України. — 2001. — № 21. — Ст. 920.
7. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення, форма № 1 (місячна), затверджений наказом Генеральної прокуратури України від 23 жовтня 2012 року № 100 за погодженням з Держстатом України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=104402

ЦИТЯК В. Я.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
кандидат юридичних наук

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДОПОМІЖНІ РЕСУРСИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ КОРУПЦІЇ

Трансформація сучасних корупційних відносин свідчить про все більшу значущість навколозлочинних організаційно-допоміжних ресурсів відтворення корупційних практик. Зазначені ресурси представлені системою організаційних форм та засобів, що обслуговують перерозподіл грошових, майнових або інших ресурсів від вигодонадавачів до вигодоодержувачів в обмін на надання останніми законних або